

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 30320/13
Martina JAKŠIĆ i drugi
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 7. srpnja 2020. u Odboru u sastavu:

Pere Pastor Vilanova, *predsjednik*,

Jovan Ilievski,

Raffaele Sabato, *suci*,

i Renata Degener, *zamjenica tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir prethodno navedeni zahtjev podnesen 20. ožujka 2013. godine,

uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena Vlada i odgovor na očitovanje koji su dostavili podnositelji zahtjeva, nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

I. OKOLNOSTI PREDMETA

1. Podnositelji zahtjeva, gđa Martina Jakšić, gđa Dubravka Jakšić i g. Josip Jakšić, državljani su Republike Hrvatske, rođeni 1981., 1949. i 1945. godine, i žive u Karlovcu. Podnositelje zahtjeva zastupala je gđa. D. Kesonja, odvjetnica iz Rijeke.

2. Vladu Republike Hrvatske („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica, gđa. Š. Stažnik.

3. Podnositelji zahtjeva vlasnici su stana, u kojem i žive, koji se nalazi u zgradi koja se dijelom koristi u stambene, a dijelom u poslovne svrhe. Cijelo prizemlje zgrade koristi se u poslovne svrhe, a u njemu se nalaze trgovine, frizerski saloni i kafići. Jedan od kafića nalazi se ispod stana podnositelja zahtjeva.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

A. Upravni postupci za izdavanje dozvola za rad i inspekcijski nadzori

1. Prva dozvola za rad

4. Dana 12. kolovoza 2009. novi ugostitelj koji je namjeravao voditi kafić podnio je Uredu državne uprave u Karlovačkoj županiji (dalje u tekstu: „Županijski ured“) zahtjev za izdavanje dozvole za rad kafića. Naloženo je provođenje inspekcijskog nadzora na terenu i usvojen je zahtjev trećeg podnositelja zahtjeva da sudjeluje u inspekcijskom nadzoru kao zainteresirana strana.

5. Dana 18. kolovoza 2009. u izvješću o provedenom inspekcijskom nadzoru na terenu utvrđeno je da kafić udovoljava relevantnim zahtjevima za zaštitu od buke. Treći podnositelj zahtjeva nije se usprotivio zaključcima iz izvješća o inspekcijskom nadzoru, ali prigovorio je zbog razine buke koja dopire iz kafića.

6. Dana 20. kolovoza 2009. Županijski ured kafiću je izdao dozvolu za rad utvrdivši da prostor i oprema ispunjavaju propisane uvjete za rad kafića.

7. Dana 22. travnja 2010. podnositelji zahtjeva od privatne su tvrtke naručili vještačenje, kojim je utvrđena razina buke u stanu podnositelja zahtjeva od 29 i 30 dB(A) danju i 26 dB(A) noću. U izvješću vještaka, u kojem su primijenjene granične vrijednosti za razinu buke propisane za 2. zonu (namijenjenu samo stanovanju i boravku), navodi se da buka iz kafića u stanu podnositelja zahtjeva premašuje zakonski dopuštenu razinu.

8. Pozivajući se na privatno vještačenje (vidi stavak 7 ove odluke), dana 8. srpnja 2010. podnositelji zahtjeva zatražili su provedbu nadzora sanitarne inspekcije u kafiću. Inspektori su utvrdili da razina buke utvrđena tim vještačenjem u stvarnosti nije premašila zakonom propisanu najvišu dopuštenu razinu jer su stručnjaci koji su proveli vještačenje na zgradu podnositelja zahtjeva, koja se nalazi u 3. zoni (mješovita stambeno-poslovna namjena; vidi stavak 3 ove odluke), primijenili pogrešnu graničnu vrijednost buke. Žalba koju su podnositelji zahtjeva podnijeli protiv tog rješenja odbijena je 4. listopada 2010. godine. Dana 24. siječnja 2013. Visoki upravni sud Republike Hrvatske odbio je upravnu tužbu koju su podnijeli.

2. Druga dozvola za rad

9. U međuvremenu, dana 29. ožujka 2011. novi ugostitelj koji je namjeravao voditi kafić Županijskom uredu je podnio zahtjev za izdavanje nove dozvole za rad.

10. Dana 31. ožujka 2011. podnositelji zahtjeva su od sanitarne inspekcije (dalje u tekstu: „inspekcija“) zatražili da provede nova mjerenja razine buke.

11. Dana 4. travnja 2011. u stanu podnositelja zahtjeva provedena su ispitivanja zvučne izolacije kojima je prisustvovao sanitarni inspektor. Ispitivanja su pokazala da je zvučna izolacija stropne/podne konstrukcije između stana podnositelja zahtjeva i kafića neodgovarajuća i da razina buke premašuje zakonski dopuštenu razinu za 7 dB(A).

12. Dana 12. travnja 2011. drugim je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da je razina buke u skladu sa zakonskim graničnim vrijednostima. Inspekcija je nakon toga izdala dokument kojim se potvrđuje da kafić udovoljava zakonskim zahtjevima o razini buke.

13. Dana 10. svibnja 2011. Županijski je ured proveo inspekcijski nadzor na terenu kojim je utvrđeno da kafić udovoljava zahtjevima za zaštitu od buke te je kafiću izdao dozvolu za rad. Podnositelji zahtjeva nisu tražili da im se prizna status zainteresirane stranke u tom postupku.

14. Dana 6. rujna 2011. podnositelji zahtjeva prijavili su inspekciji da se u kafiću koristi novi televizor. Proveden je inspekcijski nadzor i ugostitelju je naloženo da koristi samo one izvore buke koji su navedeni u dokumentu koji je prethodno izdala inspekcija (vidi stavak 12 ove odluke).

15. Dana 23. rujna 2011. ugostitelj je obavio nova mjerenja razine buke, koja su potvrdila da su nedostaci povezani s televizorom otklonjeni i da je razina buke u skladu sa zakonskim normama.

16. Dana 4. listopada 2011., tijekom naknadnog nadzora sanitarne inspekcije, zaključeno je da kafić udovoljava zakonskim zahtjevima za zaštitu od buke.

3. Treća dozvola za rad

17. Dana 12. travnja i 2. svibnja 2012. novi ugostitelj koji je namjeravao voditi kafić proveo je nova mjerenja razine buke i mjerenja zvučne izolacije stropne/podne konstrukcije. Razina buke izmjerena je i u stanu podnositelja zahtjeva, među ostalim u njihovoj spavaćoj sobi i na još četiri mjesta u blizini prozora. Razina buke u spavaćoj sobi podnositelja zahtjeva iznosila je 30 dB(A), što je u skladu sa zakonski dopuštenim razinama. Podnositelji zahtjeva nisu iznijeli pritužbe na rezultate mjerenja razine buke.

18. Na zahtjev ugostitelja, inspekcija je 22. svibnja 2012. godine utvrdila da je novi ugostitelj u kafiću ugradio nov podni i stropni izolacijski materijal, koji u potpunosti udovoljava zakonskim zahtjevima za zaštitu od buke.

19. Dana 24. svibnja 2012. novi ugostitelj je Županijskom uredu podnio zahtjev za izdavanje dozvole za rad kafića.

20. Dana 4. lipnja 2012. podnositelji zahtjeva su od Županijskog ureda zatražili da im prizna status zainteresirane stranke, što im je taj ured i priznao.

21. Dana 5. lipnja 2012. Županijski je ured proveo inspekcijski nadzor na terenu, kojem su prisustvovali podnositelji zahtjeva, i utvrdio je da kafić udovoljava zakonskim zahtjevima za zaštitu od buke u skladu s nalazom inspekcije od 22. svibnja 2012. godine (vidi stavak 18 ove odluke). Podnositelji zahtjeva prigovarali su zbog buke i dima koji dopiru iz kafića, kao i zbog razine buke i ventilacijskog sustava.

22. Dana 5. lipnja 2012. Županijski je ured kafiću izdao dozvolu za rad.

23. Dana 18. lipnja 2012. godine podnositelji zahtjeva podnijeli su žalbu protiv tog rješenja tvrdeći da kafić ne udovoljava propisanim zahtjevima za zaštitu od buke, kako je utvrđeno privatnim vještačenjem od 22. travnja 2010.

(vidi stavak 7 ove odluke) i rezultatima ispitivanja zvučne izolacije od 4. travnja 2011. godine (vidi stavak 11 ove odluke).

24. Dana 31. kolovoza 2012. Ministarstvo turizma odbilo je žalbu podnositelja zahtjeva zaključivši da je kafiću dozvola za rad izdana na temelju pravomoćnog rješenja inspekcije od 22. svibnja 2012. godine, kojim je utvrđeno da su, nakon mjerenja razine buke na koja su se pozvali podnositelji zahtjeva, dana 12. travnja i 2. svibnja 2012. godine provedena nova mjerenja razine buke i ispitivanja zvučne izolacije, koja su pokazala da je razina buke u stanu podnositelja zahtjeva u skladu sa zakonskim zahtjevima.

25. Dana 10. listopada 2012. godine podnositelji zahtjeva podnijeli su upravnu tužbu Upravnom sudu u Rijeci.

26. Dana 11. siječnja 2013. Županijski je ured je stavio izvan snage dozvolu za rad jer je ugostitelj odustao od poslovanja u kafiću. Upravna tužba podnositelja zahtjeva stoga je odbijena 14. travnja 2014. godine.

4. Četvrta dozvola za rad

27. U međuvremenu, dana 21. siječnja 2013., novi ugostitelj koji je namjeravao voditi kafić proveo je nova mjerenja razine buke i utvrdio da su razine buke u skladu sa zakonskim zahtjevima. Od inspekcije je zatražio izdavanje potvrde kojom se potvrđuje da su provedene mjere zaštite od buke.

28. Prva podnositeljica zahtjeva zatražila je dopuštenje da sudjeluje u postupku nadzora sanitarne inspekcije kao zainteresirana stranka. U odgovoru joj je priopćeno da u skladu s mjerodavnim propisima i praksom Upravnog suda samo pravne i fizičke osobe koje su predmet nadzora sanitarne inspekcije mogu biti stranke u upravnom postupku.

29. Dana 22. siječnja 2013. inspekcija je utvrdila da kafić ispunjava zakonske zahtjeve za zaštitu od buke. Na temelju tog rješenja novi ugostitelj je Županijskom uredu podnio zahtjev za izdavanje dozvole za rad.

30. Dana 23. siječnja 2013. Županijski ured je prvoj i drugoj podnositeljici zahtjeva priznao status stranke u tom postupku.

31. Dana 26. veljače 2013. održana je usmena rasprava pred Županijskim uredom, kojoj su prisustvovali podnositelji zahtjeva. Dana 27. veljače 2013. Županijski je ured kafiću izdao dozvolu za rad.

32. Dana 8. ožujka 2013. podnositelji zahtjeva podnijeli su žalbu tvrdeći da nije dokazano da su nedostaci povezani s bukom koji su utvrđeni 2010. i 2011. godine otklonjeni (vidi stavke 7 i 11 ove odluke). Dana 27. svibnja 2013. Ministarstvo turizma ukinulo je rješenje o izdavanju dozvole za rad i vratilo predmet na ponovno odlučivanje.

33. Dana 5. lipnja 2013. prva je podnositeljica zahtjeva zatražila još jedan nadzor sanitarne inspekcije jer je u kafiću postavljen novi televizor. Dana 6. lipnja 2013. proveden je još jedan inspeksijski nadzor, ugostitelju je izrečena novčana kazna i zabranjeno mu je korištenje novog televizora dok se ne provedu potrebne mjere zaštite od buke.

34. U međuvremenu je, 10. lipnja 2013. godine, prva podnositeljica zahtjeva podnijela novu pritužbu inspekciji zbog ugradnje novog sustava klimatizacije u kafiću.

35. Dana 28. lipnja 2013. ugostitelj je u kafiću obavio nova mjerenja razine buke, koja su potvrdila da je razina buke u skladu sa zakonskim graničnim vrijednostima.

36. U srpnju 2013. godine, nakon još jednog nadzora sanitarne inspekcije, utvrđeno je da su razine buke u skladu sa svim mjerodavnim propisima.

37. Dana 5. srpnja 2013. inspekcija je ugostitelju izdala rješenje u kojem se navodi da su u kafiću ispunjeni zahtjevi za zaštitu od buke.

38. Dana 12. srpnja 2013. novim je nadzorom sanitarne inspekcije utvrđeno da uređaj za klimatizaciju u kafiću nije naveden u izvješću o razini buke. Uporaba tog uređaja stoga je zabranjena do donošenja novog izvješća o razini buke. Zahtjev prve podnositeljice zahtjeva da joj se prizna status stranke odbačen je i ponovno je obaviještena da joj se u skladu s mjerodavnim zakonom ne može priznati status stranke u postupku nadzora sanitarne inspekcije, ali da umjesto toga može zatražiti zaštitu svojih prava u naknadnom upravnom postupku izdavanja dozvole za rad kafiću.

39. Dana 6. kolovoza 2013. provedena su nova mjerenja razine buke u kafiću i u stanu podnositelja zahtjeva. Utvrđeno je da razina buke koja se proizvodi kad svi izvori buke rade istovremeno udovoljava zakonski dopuštenim razinama u prostoru kafića, ali da sustav ventilacije i klimatizacije zbog tehničke neispravnosti uzrokuje povišenu razinu buke u stanu podnositelja zahtjeva. Konkretno, razine buke izmjerene u njihovu dnevnom boravku i spavaćim sobama iznosile su 31 dB(A) i 32 dB(A). Podnositelji zahtjeva nisu imali pritužbi na provedena mjerenja.

40. Dana 3. rujna 2013. sanitarni inspektor naložio je ugostitelju da ukloni izvor pojačane buke iz ventilacijskog i klimatizacijskog sustava, da provede mjerenja razine buke i ispitivanja zvučne izolacije te da podnese novo izvješće o razini buke do 11. rujna 2013. godine. Inspektor je zatim obavijestio prvu podnositeljicu zahtjeva o mjerama koje su poduzete kako bi se uklonile nepravilnosti utvrđene inspekcijskim nadzorom od 6. kolovoza 2013. godine.

41. Dana 12. rujna 2013. nisu se mogla provesti nova mjerenja razine buke jer podnositelji zahtjeva u zakazano vrijeme nisu bili u svojem stanu.

42. Dana 2. listopada 2013. nova mjerenja razine buke u kafiću i stanu podnositelja zahtjeva pokazala su da su uklonjeni nedostaci u ventilacijskom sustavu i da su razine buke u skladu sa zakonskim zahtjevima. Razina buke izmjerena u spavaćoj sobi podnositelja zahtjeva iznosila je 25,9 dB(A).

43. Dana 10. listopada 2013. sanitarni je inspektor utvrdio da su razine buke u skladu sa zakonski dopuštenim vrijednostima, a 8. studenog 2013. godine o tome je obavijestio Županijski ured.

44. Dana 25. studenog 2013. održana je usmena rasprava pred Županijskim uredom, na kojoj su prisustvovali podnositelji zahtjeva. Dana 2.

prosina 2013. Županijski je ured vlasniku kafića izdao dozvolu za nastavak rada kafića.

45. Dana 23. prosina 2013. podnositelji zahtjeva podnijeli su žalbu protiv tog rješenja navodeći da im nije pružena prilika da sudjeluju u postupku nadzora sanitarne inspekcije u kojem je doneseno rješenje o provedbi mjera zaštite od buke. Njihova je žalba odbijena 28. veljače 2014. godine, a protiv tog rješenja nisu pokrenuli upravni spor.

46. Dana 30. travnja 2014. podnositelji zahtjeva izvijestili su inspekciju da kafić radi s otvorenim staklenim vratima, što nije dopušteno. Nadzor sanitarne inspekcije proveden je 5. svibnja 2014. godine i nisu utvrđene nikakve nepravilnosti.

47. Dana 5. lipnja i 31. srpnja 2014. godine podnositelji zahtjeva zatražili su nove nadzore sanitarne inspekcije. Novi je inspekcijski nadzor proveden 25. srpnja 2014. godine i tada je utvrđeno da kafić koristi novi uređaj za klimatizaciju. Ugostitelj je novčano kažnjen i zabranjeno mu je korištenje uređaja za klimatizaciju.

48. Dana 29. svibnja 2015. podnositelji zahtjeva obavijestili su inspekciju o tome da ugostitelj u kafiću koristi novi izvor buke, a 12. lipnja 2015. godine da kafić radi nakon ponoći. Proveden je novi inspekcijski nadzor, ugostitelj je novčano kažnjen i zabranjeno je korištenje novog izvora buke.

49. Dana 4. rujna 2015. podnositelji zahtjeva obavijestili su inspekciju o tome da staklena vrata kafića ponovno ostaju otvorena. Inspekcija je na tu pritužbu reagirala 12. studenog 2015. godine i u odgovoru je obavijestila podnositelje zahtjeva da su staklena vrata kafića bila zatvorena.

B. Postupak pred Državnim inspektoratom

50. U razdoblju od 2010. do 2015. godine Državni je inspektorat zaprimio tri zahtjeva povezana s kafićem: jedan od gradonačelnika grada Karlovca i dva od podnositelja zahtjeva.

51. Dana 14. studenog 2011. gradonačelnik grada Karlovca podnio je upit u vezi rada kafića nakon pritužbe podnositelja zahtjeva zbog buke i nepridržavanja propisanog radnog vremena, zbog kojih je navodno bila potrebna policijska intervencija.

52. Povodom navedenog zahtjeva, dana 23. studenog 2011. proveden je inspekcijski nadzor, ali nije utvrđena povreda propisa u radu kafića. Nadalje, Policijska postaja Karlovac obavijestila je nadležnog inspektora da je policija 2011. godine u kafiću intervenirala četiri puta, ali da nije utvrdila nepridržavanje propisanog radnog vremena.

53. Dana 16. rujna 2013. podnositelji zahtjeva obratili su se Državnom inspektoratu zbog prekomjerne buke i neodgovarajuće zvučne izolacije kafića te su predložili da se kafić hitno zatvori. Pozvali su se na rezultate mjerenja razine buke od 6. kolovoza 2013. godine (vidi stavak 39 ove odluke).

54. Dana 30. rujna 2013. inspekcijskim nadzorom utvrđeno je da se poduzimaju mjere zaštite od buke povezane s negativnim rezultatima mjerenja buke dobivenim u kolovozu 2013. godine (vidi stavak 39 ove odluke).

55. Dana 22. listopada 2013. novim je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da je dozvola za rad kafića od 27. veljače 2013. stavljena izvan snage 27. svibnja 2013. godine i da je pred Županijskim uredom u tijeku novi postupak. Podnositelji zahtjeva obaviješteni su o poduzetim mjerama.

56. Dana 5. prosinca 2013. ugostitelj je od Državnog inspektorata zatražio da ukine privremenu mjeru zabrane rada kafića jer je otklonio sve nedostatke i dobio novu dozvolu za rad.

C. Prijave policiji

57. Karlovačka je policija 2011. godine zaprimila devet prijava, navodno od trećih strana, koje su bile povezane s bukom i metežom koji su dopirali iz kafića i nepridržavanjem dopuštenog radnog vremena kafića. Navodi prijavitelja nisu potvrđeni nijednom od devet policijskih intervencija.

58. Karlovačka je policija 2012. godine iz istih razloga zaprimila pet prijava. Navodi prijavitelja nisu potvrđeni nijednom od naknadnih policijskih intervencija.

59. S obzirom na učestalost poziva podnositelja zahtjeva policiji policijski su službenici obavili obavijesne razgovore s drugim stanovnicima zgrade u kojoj se nalazio kafić.

60. Dana 27. rujna 2012. obavijesni je razgovor obavljen s prvom podnositeljicom zahtjeva, koja je izjavila da ne prigovara zbog glasne glazbe, već zato što se navečer u kafiću okupljaju pojedinci pod utjecajem alkohola koji galame.

61. Nakon pritužbe koju je treći podnositelj zahtjeva podnio u Policijskoj postaji Karlovac 5. studenog 2012. godine kao predstavnik stanara zgrade, karlovačka je policija odgovorila dopisom od 3. prosinca 2012. godine navodeći kako slijedi:

“... utvrđeno je da su policijski službenici u navedenom ugostiteljskom objektu više puta intervenirali i to samo na Vaš poziv ili poziv Vaše obitelji. Tijekom dosadašnjih pruženih intervencija u ugostiteljskom objektu „KA“, policijski službenici nisu utvrdili elemente prekršaja iz zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, zakona o ugostiteljskoj djelatnosti i drugih propisa..., ali su zbog učestalih poziva od Vas i Vaše obitelji o spornoj problematici izvijestili nadležnu jedinicu Državnog inspektorata ...

Na okolnosti navoda iz Vaše pritužbe i rada navedenog ugostiteljskog objekta dodatno su obavljani razgovori i prikupljene obavijesti i od ostalih stanara, na adresi Vašeg prebivališta, kojom prilikom je utvrđeno da osim Vaše obitelji i Vas oni nemaju nikakvih primjedbi na rad navedenog ugostiteljskog objekta, niti su do sada tražili policijsko postupanje u vezi sporne problematike...”

D. Medicinska dokumentacija

62. Druga podnositeljica zahtjeva podnijela je medicinska izvješća od 1. kolovoza i 19. studenog 2012. te od 11. siječnja 2013. godine, u kojima se navodi da je, među ostalim, tjeskobna, napeta, impulzivna i povremeno depresivna zbog buke koja dopire iz kafića. Dijagnosticiran joj je poremećaj prilagodbe – depresivno-anksiozna slika.

II. MJERODAVNO DOMAĆE I MEĐUNARODNO PRAVO

63. Mjerodavno domaće pravo i praksa sažeti su u predmetu *Udovičić protiv Hrvatske* (br. 27310/109, stavci 102. - 110., 24. srpnja 2014.).

64. U svojim Smjernicama o buci u zajednici (1999.) i Činjeničnom dokumentu br. 258 o buci na radu i u zajednici (koji je revidiran u veljači 2001.) Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) daje „smjernice vrijednosti“ za različite okoliše i situacije (4. poglavlje Smjernica). Te smjernice vrijednosti postavljene su na najnižoj razini koja bi mogla nepovoljno utjecati na zdravlje, što znači svako privremeno ili dugotrajno pogoršanje fizičkog, psihološkog ili društvenog funkcioniranja koje je povezano s izloženošću buci te predstavlja razinu zvučnog tlaka koja utječe na najizloženijeg primatelja u danom okolišu.

65. U odnosu na razine buke u domovima u Smjernicama se navodi da radi zaštite većine ljudi od toga da ih se ozbiljno uznemirava tijekom dana razina zvučnog tlaka na balkonima, terasama i vanjskim životnim prostorima ne smije premašiti 55 dB LAeq stalne ravnomjerne buke. Kako bi se ljudi zaštitili od umjerenog uznemiravanja, ta razina ne smije premašiti 50 dB LAeq. Te se vrijednosti temelje na studijama uznemiravanja, no većina europskih zemalja usvojila je 40 dB LAeq kao najvišu dozvoljenu vrijednost za novoizgrađene objekte.

66. Noću razina zvučnog tlaka na vanjskim fasadama prostora za život ne smije premašiti 45 dB LAeq, tako da ljudi mogu spavati s otvorenim prozorima spavaćih soba. Ta je vrijednost dobivena tako što se pretpostavilo da smanjenje buke izvana prema unutra s djelomično otvorenim prozorom iznosi 15 dB, a kad je ta buka stalna, ekvivalent razine zvučnog tlaka ne smije premašiti 30 dB u zatvorenom prostoru ako se žele izbjeći negativni učinci na spavanje, kao što je smanjenje udjela REM spavanja.

PRAVO

A. Članak 8. Konvencije

67. Podnositelji zahtjeva prigovorili su zbog nedostatka odgovarajućeg i djelotvornog odgovora domaćih vlasti na uznemiravanja koja su pretrpjeli zbog kafića smještenog u njihovoj zgradi. Pozvali su se na članke 6. i 8. Konvencije, čiji mjerodavni dijelovi glase kako slijedi:

Članak 6.

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi... svatko ima pravo da ... sud pravično... ispita njegov slučaj...”

Članak 8.

“1. Svatko ima pravo na poštovanje svoga privatnog i obiteljskog života, doma i dopisivanja.

2. Javna vlast se neće miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira, ili gospodarske dobrobiti zemlje, te radi spriječavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.”

68. Sud, kao gospodar karakterizacije koja se u domaćem pravu daje činjenicama predmeta (vidi *Radomilja i drugi protiv Hrvatske* [VV], br. 37685/10 i 22768/12, stavak 114., 20. ožujka 2018.), smatra da se ovaj prigovor treba ispitati na temelju članka 8. (vidi *Zammit Maempel protiv Malte*, br. [24202/10](#), stavak 33., 22. studenog 2011.).

1. Tvrđnje stranaka

69. Vlada je tvrdila da podnositelji zahtjeva nisu iscrpili domaća pravna sredstva jer nisu podnijeli tužbu protiv vlasnika kafića niti su iskoristili sva dostupna pravna sredstva u upravnim postupcima povezanim s izdavanjem dozvole za rad kafiću.

70. Vlada je objasnila da je stan podnositelja zahtjeva smješten u mješovitoj stambeno-poslovnoj zgradi u dijelu grada gdje su smješteni mnogi kafići i restorani. Što je još važnije, razina buke iz kafića trajanjem i učincima nikad nije dosegla prag koji se mora doseći da bi ušla u područje primjene članka 8. Naime, u predmetnom razdoblju provedeno je ukupno deset inspeksijskih nadzora zbog razine buke, a samo je jednim od njih, 4. travnja 2011. godine, utvrđena razina buke koja nije bila u skladu sa zakonskim graničnim vrijednostima. Iako su u kafiću u nekoliko navrata utvrđene određene nepravilnosti u pogledu poštovanja pravila povezanih s razinom buke, ni u jednom od tih slučajeva nije bila riječ o nedopuštenim razinama buke. Umjesto toga, nepravilnosti su proizlazile iz neusklađenosti stvarnih izvora buke i onih navedenih u rješenju kojim se potvrđuje da kafić poštuje propise o buci. Inspekcija je učinkovito sankcionirala sve te nepravilnosti, a ugostitelj ih je naknadno otklonio. Kad je riječ o nezadovoljavajućem mjerenju razine buke koje je provedeno u kolovozu 2013. godine, Vlada je istaknula da u tom slučaju nije bila riječ o nedopuštenoj razini buke u kafiću, već o tehničkom kvaru u ventilacijskom sustavu, koji je također brzo popravljen.

71. Vlada se pozvala i na potrebu za jasnim razlikovanjem upravnih postupaka koji se odnose na izdavanje dozvole za rad i postupaka nadzora sanitarne inspekcije. Iako prema domaćem pravu nije bilo moguće trećim osobama priznati status zainteresirane stranke u postupku nadzora sanitarne

inspekcije, podnositelji zahtjeva mogli su zaštititi svoje interese sudjelovanjem u naknadnom postupku povezanom s izdavanjem dozvole za rad kafiću. Takav im je status i priznat svaki put kad su ga tražili, točnije 2009., 2012. i 2013. godine (vidi stavke 4, 20 i 30 ove odluke). Osim toga, podnositelji zahtjeva sudjelovali su u inspekcijskom nadzoru na terenu koji je proveo Županijski ured i imali su priliku podnijeti pritužbe na rad Županijskog ureda i na druge okolnosti koje su smatrali važnima, kao i iskoristiti sva dostupna pravna sredstva. Također su sudjelovali na javnoj raspravi pred Upravnim sudom u Rijeci i na usmenoj raspravi pred Županijskim uredom, na kojima ih je zastupao odvjetnik kojeg su sami odabrali. Na kraju, Vlada je istaknula da je podnositeljima zahtjeva zajamčen kontradiktorni postupak; imali su priliku odgovoriti na nalaze nadležnih tijela i iznijeti svoje tvrdnje i relevantne dokaze. Nadležna tijela odgovorila su na tvrdnje stranaka i ocijenila su dokaze u svojim detaljno obrazloženim rješenjima.

72. Kad je riječ o policijskim intervencijama, Vlada je naglasila da je policija intervenirala povodom svake prijave, ali da pritužbe podnositelja zahtjeva povezane s bukom i radom kafića izvan radnog vremena nisu bile dokazane.

73. Podnositelji zahtjeva tvrdili su da su iscrpili sva dostupna pravna sredstva u upravnom postupku i da nije bilo razloga da podnesu zasebnu građansku tužbu.

74. Podnositelji zahtjeva tvrdili su da je u izvješćima o razini buke iz travnja 2010. i iz travnja 2011. godine jasno vidljivo da je razina buke bila prekomjerna i da nadležna tijela nisu poduzela odgovarajuće mjere tijekom razdoblja od približno četiri godine.

75. Nadalje, podnositelji zahtjeva tvrdili su da nisu mogli sudjelovati u postupcima nadzora sanitarne inspekcije.

76. Podnositelji zahtjeva ustvrdili su da je u postupku koji je prethodio izdavanju treće dozvole za rad kafiću bio jasno vidljiv nezakoniti *modus operandi* nadležnih tijela. Naime, inspekcija je 22. svibnja 2012. godine donijela nezakonito rješenje, na kojem je Županijski ured naknadno temeljio nezakonitu dozvolu za rad. Naknadne pritužbe i žalbe podnositelja zahtjeva su odbijene. Štoviše, iako su u nekoliko navrata naglasili da je postupak pred Upravnim sudom povezan s njihovom žalbom protiv rješenja Županijskog ureda u tijeku, Županijski je ured kafiću svejedno izdao novu dozvolu za rad.

77. Kad je riječ o policijskim intervencijama, podnositelji zahtjeva osporavali su tvrdnju da su u više navrata tražili policijsku zaštitu i da je većina policijskih intervencija rezultirala zaključkom da je kafić zatvoren. Nadalje, naglasili su da je, umjesto da s njima obavi obavijesni razgovor, policija obavijesne razgovore obavila s ljudima koji nisu živjeli u blizini kafića.

2. Ocjena Suda

78. Sud smatra da nije potrebno ispitati Vladin prigovor o neiscrpljenosti domaćih pravnih sredstava jer je ovaj prigovor u svakom slučaju nedopušten iz sljedećih razloga.

79. Sud ponavlja da, iako ne postoji nikakvo izričito pravo u Konvenciji na čisti i tihi okoliš, kad je neki pojedinac izravno i ozbiljno pogođen bukom ili drugim oblikom onečišćenja, može se otvoriti pitanje na temelju članka 8. Konvencije (vidi gore citirani predmet *Udovičić protiv Hrvatske*, stavak 137. i *Oluić protiv Hrvatske*, br. 61260/08, stavak 45., 20. svibnja 2010.).

80. Sud nadalje ponavlja da, kako bi se otvorilo pitanje na temelju članka 8., štetni učinci na čovjekov dom i privatni život moraju doseći određenu minimalnu razinu ozbiljnosti. Procjena tog minimuma je relativna i ovisi o svim okolnostima predmeta, kao što su intenzitet i trajanje uznemiravanja, te njegovi fizički ili psihički učinci. U obzir se treba uzeti i opći kontekst okoliša. Ne bi bilo dokazive tvrdnje na temelju članka 8. kad bi šteta kojoj se prigovara bila zanemariva u usporedbi s opasnostima povezanim s okolišem svojstvenim životu u svakom modernom gradu (vidi gore citirani predmet *Udovičić protiv Hrvatske*, stavak 139.; *Mileva i drugi protiv Bugarske*, br. 43449/02 i 21475/04, stavci 92. - 93., 25. studenog 2010.; i *Apanasewicz protiv Poljske*, br. 6854/07, stavak 96., 3. svibnja 2011.).

81. U predmetima ove vrste Sud će stoga prvo ispitati je li uznemiravanje kojem se prigovara bilo dovoljno ozbiljno da bi aktiviralo pozitivnu obvezu vlasti na temelju članka 8. i, ako jest, jesu li domaće vlasti ispunile takvu obvezu (vidi gore citirani predmet *Udovičić protiv Hrvatske*, stavci 139. i 150., i *Chiş protiv Rumunjske* (odl.), br. 55396/07, stavci 31. i 35., 9. rujna 2014.).

82. U ovom predmetu, prema materijalima koje su stranke dostavile, u razdoblju kraćem od tri godine, provedeno je devet nadzora sanitarne inspekcije i jedan inspekcijski nadzor Državnog inspektorata, od kojih je pet provedeno na zahtjev podnositelja zahtjeva. Nadalje, Sud napominje da su nadležna tijela provela brojna mjerenja razine buke, od kojih je nekoliko provedeno u stanu podnositelja zahtjeva, koja su pokazala da buka koja dopire iz kafića ne prelazi zakonski dopuštene granične vrijednosti (vidi stavke 7, 17, 39 i 42 ove odluke).

83. U pogledu privatnog vještačenja od 22. travnja 2010. godine na koje su se pozvali podnositelji zahtjeva, Sud napominje da je nadležno upravno tijelo utvrdilo kako je na dobivene rezultate primijenjen pogrešan prag razine buke i kako u stvarnosti buka nije premašila zakonsku granicu koja se primjenjuje na stambeno područje podnositelja zahtjeva. Podnositelji zahtjeva imali su priliku osporiti taj zaključak u žalbi i naknadnoj upravnoj tužbi, što su i učinili, ali bezuspješno (vidi stavak 8 ove odluke).

84. Sud nadalje napominje da je tijekom razdoblja kojem podnositelji zahtjeva prigovaraju jednim izvješćem o inspekcijskom nadzoru zvučne izolacije stropa/poda od 4. travnja 2011. godine utvrđeno da je buka

premašila zakonsku razinu za 7 dB(A) (vidi stavak 11 ove odluke). Pod u kafiću naknadno je zamijenjen, a u strop je ugrađen dodatni izolacijski materijal (vidi stavak 18 ove odluke). Sud nadalje napominje da je u drugom izvješću iz 2013. godine vidljivo da je buka koja dopire iz kafića premašila dopušteni prag za 1 dB(A) i 2 dB(A) u različitim dijelovima stana podnositelja zahtjeva (vidi stavak 39 ove odluke) zbog tehničkog problema s ventilacijskim sustavom. Kvar je brzo popravljen tako da su sljedeća mjerenja pokazala razine znatno niže od primjenjivog praga (vidi stavak 42 ove odluke). S obzirom na prilično neznatnu prirodu prekoračenja utvrđenih oba puta Sud nije uvjeren da bi se te sporadične epizode mogle smatrati uznemiravanjem koje je doseglo minimalnu razinu ozbiljnosti koja je potrebna da bi ono predstavljalo miješanje u prava podnositelja zahtjeva na poštovanje doma i privatnog života (vidi gore citirani predmet *Chiş*, stavak 34.).

85. Štoviše, s obzirom na rezultate inspekcijskih nadzora provedenih u stanu podnositelja zahtjeva i međunarodne smjernice u tom području (vidi stavke 7, 17, 39, 42 i 66 ove odluke), prema mišljenju Suda, medicinska dokumentacija koju je dostavila druga podnositeljica zahtjeva ne dovodi u pitanje navedeni zaključak (vidi stavak 62 ove odluke).

86. Međutim, čak i pod pretpostavkom da je postignuta gore navedena razina ozbiljnosti, Sud mora primijetiti da se ovaj predmet bitno razlikuje od predmeta *Udovičić* i *Oluić* (oba prethodno citirana), u kojima je Sud utvrdio da je buka kojoj su podnositelji zahtjeva bili izloženi dugi niz godina daleko premašila zakonski dopuštene granične vrijednosti i u kojima nadležna tijela nisu poduzela nikakve ili gotovo nikakve mjere kako bi otklonila izazvanu smetnju (vidi gore citirane predmete *Udovičić*, stavak 158., i *Oluić*, stavak 65.). Za razliku od tih predmeta, u ovom su predmetu domaća tijela brzo i učinkovito reagirala na sve pritužbe podnositelja zahtjeva. Konkretno, nadzori sanitarne inspekcije provedeni su bez odgode kad god su ih podnositelji zahtjeva zatražili, a nadležni inspektori naložili su brojna mjerenja razine buke i vještačenja. Štoviše, izrekli su sankcije ugostiteljima kafića (vidi stavke 33, 38 i 47 ove odluke). Svaki utvrđeni nedostatak otklonjen je bez nepotrebne odgode (vidi stavke 15, 18 i 42 ove odluke).

87. Kad je riječ o postupku odlučivanja, Sud napominje da su podnositelji zahtjeva prisustvovali brojnim inspekcijskim nadzorima i mjerenjima razine buke, kao i dvjema raspravama pred Županijskim uredom. Redovito su obavještavani o rezultatima inspekcijskih nadzora i provedenim mjerama. Kad je riječ o odbijanju podnositelja zahtjeva da im se prizna status stranke u postupku nadzora sanitarne inspekcije, Sud je zadovoljan Vladinim objašnjenjem da su takvi postupci preliminarni korak u upravnom postupku za izdavanje dozvole za rad kafića. Kad je riječ o potonjem, podnositeljima zahtjeva priznat je status stranke svaki puta kad su to zatražili, a u skladu s mjerodavnim domaćim zakonom, te im je tako pružena prilika da koriste sva

dostupna pravna sredstva u svrhu zaštite svojih prava (vidi stavke 4, 20 i 30 ove odluke).

88. Sukladno tomu, ovaj dio zahtjeva očigledno je neosnovan i mora se odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom (a) i stavkom 4. Konvencije.

B. Članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju

89. Podnositelji zahtjeva nadalje su prigovorili zbog povrede njihova prava na mirno uživanje vlasništva. Pozvali su se na članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, koji glasi kako slijedi:

“ Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnoga prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.”

90. Vlada je osporila tu tvrdnju ističući činjenicu da podnositelji zahtjeva nisu pokrenuli nijedan pravni postupak kako bi zaštitili svoje pravo vlasništva od navodnog uznemiravanja. Isto tako, nisu tvrdili da će buka smanjiti vrijednost njihove imovine. Samo jedan inspekcijski nadzor zvučne izolacije, prema kojem je razina buke bila malo iznad dopuštenog praga, nije bio dovoljan da potvrdi navode podnositelja zahtjeva da nisu mogli koristiti svoju imovinu „bez ometanja“.

91. Podnositelji zahtjeva nisu se složili s navedenim tvrdnjama prigovarajući da je zbog stalne buke iz susjednog kafića njihova imovina bila neupotrebljiva.

92. Sud ponavlja da se člankom 1. Protokola br. 1, kojim se jamči pravo na mirno uživanje vlasništva, ne jamči pravo na daljnje uživanje tog vlasništva u ugodnom okruženju (vidi *Flamenbaum i drugi protiv Francuske*, br. 3675/04 i 23264/04, stavak 184., 13. prosinca 2012.).

93. U ovom predmetu podnositelji zahtjeva prigovorili su na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju zbog nemogućnosti korištenja stana kao njihovog doma na željeni način. Sud smatra da se njihov prigovor u velikoj mjeri preklapa s prigovorom na temelju članka 8. i, s tim u vezi, mora biti odbačen iz gore navedenih razloga (vidi stavke 82. - 89. ove odluke). Nadalje, podnositelji zahtjeva nisu prigovorili da je njihova imovina izgubila na vrijednosti ili da joj je na bilo koji drugi način umanjena vrijednost zbog rada kafića u njihovoj zgradi.

94. U svjetlu cjelokupnog materijala koji posjeduje i u onoj mjeri u kojoj su pitanja kojima se prigovara u njegovoj nadležnosti, Sud smatra da činjenično stanje predmeta ne upućuje na bilo kakvo postojanje povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. Sukladno tomu, ostatak zahtjeva

ODLUKA JAKŠIĆ I DRUGI protiv HRVATSKE

očigledno je neosnovan i mora se odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom (a) i stavkom 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno,

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskom jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 3. rujna 2020. godine.

Renata Degener
Zamjenica tajnika

Pere Pastor Vilanova
Predsjednik

ODLUKA JAKŠIĆ I DRUGI protiv HRVATSKE

Prilog

Br.	Ime podnositelja/podnositeljice zahtjeva	Datum rođenja	Državljanstvo	Prebivalište
1	Martina JAKŠIĆ	4. prosinca 1981.	hrvatsko	Karlovac
2	Dubravka JAKŠIĆ	1. siječnja 1949.	hrvatsko	Karlovac
3	Josip JAKŠIĆ	8. lipnja 1945.	hrvatsko	Karlovac

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524